

สำนักกฎหมาย

รายงานสรุป

โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายคุณธรรมและยกระดับ การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ (ครั้งที่ ๓)

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส
ของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

**แบบรายงานสรุปกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบกับหน่วยงานภายนอก/วิทยาการภายนอกสังกัดรัฐสภา
สำนักกฎหมาย**

๑. โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายคุณธรรมและยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี

๑.๑ รายละเอียดการจัดกิจกรรม

สำนักกฎหมายได้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรมและยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ (ครั้งที่ ๓) ซึ่งจัดขึ้นโดยสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๑.๓๐ นาฬิกา ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้ นางสาวแก้วเกศร์ ถาวรพันธ์ รองเลขาธิการวุฒิสภา พร้อมด้วยบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งมีนางพิมพ์พัชร์ อริยะฉานกุล นิติกรชำนาญการพิเศษ และนางสาวจุฬารัตน์ วงษ์น้อย เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส เป็นตัวแทนของสำนักกฎหมายเข้าร่วมศึกษาดูงานในครั้งนี้ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยมีกิจกรรม ดังนี้

(๑) การรับชมวิดีโอทัศน์แนะนำกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และเส้นทางสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น

(๒) การบรรยายสรุปและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

(๓) สร้างความร่วมมือกับเครือข่ายคุณธรรมในการเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส

โดยกิจกรรมในครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความอนุเคราะห์จากนายแพทย์พิเชฐ บัญญัติ และนายแพทย์วัชรพงษ์ คำหล้า รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมคณะผู้บริหาร ให้การต้อนรับ และร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แนวทางการดำเนินการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น

๑.๒ การขับเคลื่อนความเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีภารกิจหลักด้านการวิจัย พัฒนา และตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการเพื่อความปลอดภัยของประชาชน มีการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อการเป็นองค์กรชั้นนำด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข ๑ ใน ๓ ของเอเชีย ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ และกำหนดเป้าหมายให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบและปลอดจากการทุจริตประพฤติมิชอบ โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก ๓ ประการ คือ ๑. เจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีคุณธรรม จริยธรรม โดยการจัดทำข้อกำหนดจรรยาบรรณ มีระบบ e-Learning เกี่ยวกับคุณธรรมจรรยาบรรณ ธรรมาภิบาล และป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ มีการคัดเลือกคนดีต้นแบบตามคุณธรรม ๕ ประการ ได้แก่

พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู ๒. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นองค์กรคุณธรรมจริยธรรม โดยให้ทุกหน่วยงานดำเนินการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ภายใต้คณะทำงานจัดทำและขับเคลื่อน แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของหน่วยงาน โดยใช้ระบบ “DMSc Integrity Organization Model” เป็นโมเดลองค์กร มีการจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ด้วยการจัดโครงการสัมมนาผู้นำคุณธรรมและพัฒนาเครือข่ายการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ และ ๓. ระบบการดำเนินงานของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีความโปร่งใสเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประพจน์มิชอบในโครงการสำคัญตามแผนปฏิบัติราชการ โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินงบประมาณสูงสุด หรือที่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับสินบน มีการดำเนินโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ (ITA) มีการประกาศกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียน การทุจริตและประพจน์มิชอบ ของเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

๑.๓ องค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

๑.๓.๑ องค์ความรู้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรม จริยธรรม

การนำองค์ความรู้เรื่องโมเดลเชิงระบบ โดยใช้ “โมเดลปลา” (DMCs Integrity Organization Model) ในการขับเคลื่อนองค์กร ซึ่งเปรียบเสมือนองค์กรที่มีชีวิต ดังนี้

- **ส่วนหัว** หมายถึง ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ นโยบายที่ชัดเจนและเป็นแบบอย่างที่ดี
- **ส่วนลำตัว** หมายถึง ระบบงานและกระบวนการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ประกอบด้วย
 - การนำนโยบายผู้บริหารมากำหนดเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
 - การวางแผน นำแผนงานสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและมีการประเมินผล โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ที่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสียภายใน/ภายนอก และประชาชนที่จะได้รับเป็นสำคัญ
 - การรวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ และการจัดการความรู้ เพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานขององค์กร

- **ส่วนหาง** หมายถึง ทรัพยากรบุคคลที่เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ โดยการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรม จริยธรรม ตามมาตรฐานทางจริยธรรมและมีค่านิยม (DNA) ร่วมกัน ทั้งนี้ โดยมีการประเมินผล และติดตามผลลัพธ์ความก้าวหน้าของการดำเนินงานสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน

๑.๓.๒ องค์ความรู้การสร้างองค์กรคุณภาพบนพื้นฐานของคุณธรรม (Moral - Based Quality Organization)

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มุ่งเน้นให้ “งานคุณธรรมเนียนไปกับงานประจำ” งานด้านคุณธรรมจริยธรรมมิใช่เป็นงานฝาก หรือ “Add-on” แต่ต้องแทรกซึมอยู่ในกระบวนการทำงานหลัก โดยใช้คุณธรรมเป็นรากฐานในการขับเคลื่อนงานด้านวิทยาศาสตร์ให้มีมาตรฐานสากล เช่น การทำงาน

ในงานห้องปฏิบัติการ (Lab) เจ้าหน้าที่ต้องมีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ในการตรวจวิเคราะห์ผลที่ได้ต้องตรงไปตรงมา “บวกคือบวก ลบคือลบ” เพื่อความปลอดภัยของประชาชน

๑.๓.๓ องค์ความรู้เรื่องการประเมินเพื่อการพัฒนา (Assessment for Development)

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เปลี่ยนทัศนคติจากการประเมินเพื่อแข่งขัน (Competition) มาเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาศักยภาพพร้อมกัน โดยเน้นให้แต่ละหน่วยงานประเมินตนเอง (Self – Assessment) จากนั้นให้มีการตรวจประเมินแบบไขว้หน่วยงาน (Cross – Assessment) โดยคณะกรรมการตรวจประเมินซึ่งเป็นตัวแทนแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้เรียนรู้จุดแข็งและจุดอ่อนร่วมกัน โดยเน้นสร้างทัศนคติที่ว่า “To be Number One” ที่ทุกคนสามารถแข่งขันได้ แทนคำว่า “To be The First” ที่ต้องมีผู้ชนะเพียงหนึ่งเดียว อีกทั้งมีการสร้างเกณฑ์การประเมินที่ท้าทายขึ้น จากระดับทำได้ตามเกณฑ์ สู่อันดับนวัตกรรมและระดับการถ่ายทอดเป็นต้นแบบได้

๑.๓.๔ องค์ความรู้เรื่องระบบบันทึกความดีและความสำเร็จเล็ก ๆ (KMIS & Success Story)

การสร้าง “ระบบนิเวศคุณธรรม” โดยส่งเสริมให้บุคลากรบันทึกความดีและความสำเร็จเล็ก ๆ ในชีวิตประจำวัน (Success Story) ผ่านระบบ KMIS (Knowledge Management Information System) ในหัวข้อ “บันทึกความดี บัญชีความสุข” เพื่อสร้างพลังบวกและแรงบันดาลใจให้แก่ตนเองและผู้อื่น

๑.๓.๕ องค์ความรู้เรื่องการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อความโปร่งใส (Digital for Transparency)

มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านระบบการประเมินองค์กรคุณธรรมออนไลน์ Moral Organization Assessment : MOA) ตลอดจนมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ป้องกันการทุจริต ในระบบ KMIS เพื่อลดภาระด้านเอกสาร ช่วยให้ผู้คลากรเข้าถึงได้สะดวกรวดเร็วและตรวจสอบได้ รวมถึงการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อลดขั้นตอนการใช้ดุลยพินิจของบุคคล และเพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการ ซึ่งเป็นการป้องกันการทุจริตเชิงระบบอีกทางหนึ่ง เห็นได้จากการทำระบบบริการแบบ e-Service ที่ครอบคลุมการดำเนินการตั้งแต่การลงทะเบียนออนไลน์ (e-Register) การติดตามสถานะ (e-Tracking) ไปจนถึงการรับรายงานผล (e-Report) ทำให้ผู้ประกอบการหรือผู้รับบริการไม่ต้องเดินทางมาด้วยตนเอง ลดการพบปะเจ้าหน้าที่ และสามารถตรวจสอบระยะเวลาการดำเนินงาน (Lead time) ได้อย่างชัดเจน

๑.๓.๖ องค์ความรู้เรื่องภาวะผู้นำที่เป็นต้นแบบ (Leadership by Example)

ผู้บริหารกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้ความสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายที่ชัดเจน แสดงตนเป็นแบบอย่าง (Role Model) ในการยึดมั่นคุณธรรมจริยธรรม และเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาองค์กร ตลอดจนเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงและทำเป็นตัวอย่างเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและมีส่วนร่วม

๑.๔. การนำองค์ความรู้มาใช้ในสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑) ภาวะผู้นำเชิงคุณธรรม ถือเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการกำหนดนโยบาย โดยผู้อำนวยการสำนักกฎหมายได้แสดงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมอบแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของการเป็นผู้นำในการสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรภายในสำนักกฎหมายได้ปฏิบัติตาม มีการเปิดใจรับฟังความคิดเห็นจากทุกคนจึงทำให้เกิดความร่วมมือด้วยความเต็มใจ

๒) การขับเคลื่อนองค์กรด้วยโมเดลเชิงระบบ สำนักกฎหมายอาจนา “โมเดลปลา” (DMSC Integrity Organization Model) มาปรับใช้เพื่อให้เห็นภาพรวมการทำงานที่เชื่อมโยงและขับเคลื่อนไปข้างหน้าพร้อมกันทุกส่วน โดยส่วน “หัว” คือ ผู้อำนวยการสำนักต้องมีวิสัยทัศน์ด้านคุณธรรมที่ชัดเจน มีส่วน “ลำตัว” คือ ระบบการทำงานด้านกฎหมายที่เป็นระบบและโปร่งใส และส่วน “หาง” คือ บุคลากรทุกคนในสำนักกฎหมายต้องยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพด้านกฎหมาย ทำงานสอดประสานกัน จนเกิดเป็น “Way of Life” หรือวิถีชีวิตในการทำงานที่มีความสุข

๓) การสร้างวัฒนธรรม “คุณธรรมควบคู่ไปกับงาน” โดยการส่งเสริมให้บุคลากรของสำนักกฎหมายทำงานด้านกฎหมายให้เป็นไปตามหลักจริยธรรมทางวิชาชีพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม โดยไม่แยกส่วนกิจกรรมคุณธรรมออกจากภารกิจงานหลัก ทั้งนี้ เพื่อผสมผสานคุณธรรมเข้ากับงานประจำอย่างยั่งยืน

๔) การประเมินผลเพื่อการพัฒนา โดยการสร้างหลักคิดที่ว่า “To be Number One” ที่ทุกคนสามารถแข่งขันได้ แทนคำว่า “To be The First” ที่ต้องมีผู้ชนะเพียงหนึ่งเดียว เปลี่ยนการประเมินเพื่อแข่งขัน (Competition) มาเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาศักยภาพร่วมกัน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มงานภายในสำนักกฎหมาย เพื่อให้เกิดการตรวจประเมินและให้ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกันแบบกัลยาณมิตร

๕) การสร้างวัฒนธรรม “ครอบครัวเดียวกัน” ส่งเสริมการทำงานแบบพี่น้อง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีการจัดกิจกรรม “แบ่งปัน ด้วยใจรักดี” ภายในสำนักกฎหมายขึ้น โดยการนำเสื้อผ้า สิ่งของเครื่องใช้ โทสนีดำ มาร่วมแบ่งปันกัน อันเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า พอประมาณ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ หรือจิตอาสา ตามความสะดวกของแต่ละบุคคล

๖) การสร้างแรงจูงใจเชิงบวก มีการจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรที่ทำงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและเป็นผู้ปฏิบัติตนอยู่ในคุณธรรมเป้าหมาย ๕ ประการ ทั้งนี้ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในสำนักกฎหมาย

๗) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการทำงานอย่างมีความสุขและมีคุณธรรม เช่น การจัดกิจกรรมทำบุญใส่บาตร การสวดมนต์และนั่งสมาธิยามเช้า เพื่อขัดเกลาจิตใจบุคลากร การดำเนินกิจกรรม ๕ ส เพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในสำนักกฎหมาย ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยหล่อหลอมพฤติกรรมของบุคลากรให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

ภาพประกอบกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบกับหน่วยงานภายนอกสังกัดรัฐสภา
วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๑.๓๐ นาฬิกา
ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จังหวัดนนทบุรี

๒. โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายคุณธรรมและยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ณ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

๒.๑ รายละเอียดการจัดกิจกรรม

สำนักกฎหมายได้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรมและยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ (ครั้งที่ ๓) ซึ่งจัดขึ้นโดยสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๐๐ นาฬิกา ณ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้ นางสาวแก้วเกศร์ถาวรพันธ์ รองเลขาธิการวุฒิสภา พร้อมด้วยบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งมีนางพิมลพัชร์ อริยะฉานกุล นิติกรชำนาญการพิเศษ และนางสาวจุฬารัตน์ วงษ์น้อย เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส เป็นตัวแทนของสำนักกฎหมายเข้าร่วมศึกษาดูงานในครั้งนี้ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยมีกิจกรรม ดังนี้

(๑) การรับชมวิดีโอทัศน์แนะนำการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และเส้นทางสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น

(๒) การบรรยายสรุปและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

(๓) สร้างความร่วมมือกับเครือข่ายคุณธรรมในการเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส โดยกิจกรรมในครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความอนุเคราะห์จากนางพัชรินทร์ ทรัพย์พรพงศ์ รองผู้อำนวยการบริหาร นายสุรจิต เจริญยศ ผู้ช่วยผู้ว่าการกฎหมายและธรรมาภิบาล และนางสาวบัวบุชา จุลพัสสร ผู้อำนวยการฝ่ายกำกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ พร้อมคณะผู้บริหาร ให้การต้อนรับและร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แนวทางการดำเนินการของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น

๒.๒ การขับเคลื่อนความเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

กฟผ. เป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพลังงาน มีภารกิจหลักในการผลิตและส่งไฟฟ้าผ่านโครงข่ายสายส่งแรงดันสูงทั่วประเทศ มีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการเป็นองค์กรโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยการขับเคลื่อนความเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างเป็นระบบผ่านกระบวนการตามเกณฑ์การประเมิน ๙ ขั้นตอน ตลอดจนถึงถือคุณธรรมเป้าหมาย ๕ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู ตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยอาศัยกลไกหลักในการบริหารจัดการประกอบด้วยคณะกรรมการ ๓ ชุดสำคัญ ได้แก่ คณะกรรมการธรรมาภิบาลและความยั่งยืน ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (สปท.กฟผ.) และคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและบัตรสนเทศ เพื่อกำกับดูแลความโปร่งใสและสร้างบรรยากาศธรรมาภิบาลครอบคลุมทั้ง ๙ สายงาน กฟผ. เน้นมาตรการเชิงป้องกัน (Preventive Measure) โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการและทบทวนระเบียบข้อบังคับทุกปีเพื่อลดความเสี่ยงในการกระทำผิด พร้อมทั้งนำนวัตกรรมการสื่อสารสมัยใหม่ เช่น การผลิตสื่อวิดีโอสั้นหรือ TikTok มาใช้สร้างความตระหนักรู้เรื่องวินัยและจริยธรรมให้แก่

บุคลากรอย่างทั่วถึง มีการกำหนดเป้าหมายจากปัญหาที่อยากแก้และความดีที่อยากทำ เช่น นโยบาย No Gift Policy มาตรการประหยัดพลังงาน และการใช้ระบบออนไลน์เพื่อให้พนักงานกว่า ๑๕,๐๐๐ คน ร่วมลงชื่อยืนยันเจตนารมณ์และประเมินพฤติกรรมตามจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ กฟผ. ยังโดดเด่นในการเชื่อมโยงภารกิจหลักสู่ความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านโครงการจิตอาสา เช่น การสนับสนุนการบำรุงรักษาตู้แรงดันลบให้แก่โรงพยาบาลทั่วประเทศ และการส่งทีมวิศวกรและช่างจิตอาสาเข้าตรวจสอบความปลอดภัยของอาคารเรียนในสังกัด สพฐ. ภายหลังเหตุการณ์แผ่นดินไหวในพื้นที่เสี่ยงภัย ซึ่งเป็นการนำทักษะวิชาชีพมาสร้างประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างเป็นรูปธรรม ความมุ่งมั่นดังกล่าวส่งผลให้ กฟผ. ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นของกระทรวงพลังงาน และมุ่งสู่การเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านคุณธรรมที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่หน่วยงานภายนอก โดยให้ความสำคัญกับการเชิดชูบุคลากรที่ประพฤติดี เพื่อสร้างแรงจูงใจเชิงบวก การขับเคลื่อนในมิติที่หลากหลายนี้สะท้อนถึงการหลอมรวมวัฒนธรรมองค์กรเข้ากับหลักคุณธรรมเพื่อสร้างพลังแห่งความดีที่ยั่งยืน มุ่งเน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๒.๓ องค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๒.๓.๑ องค์ความรู้ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณธรรม ๕ ประการ

กฟผ. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยกำหนดคุณธรรมเป้าหมายที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมองค์กร ดังนี้

- **พอเพียง** : มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรภายในองค์กรอย่างคุ้มค่า การปฏิบัติตามมาตรการประหยัดพลังงานอย่างเคร่งครัด และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิต
- **วินัย** : การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของ กฟผ. รวมถึงการสร้างจิตสำนึกในการตรวจทานงานอย่างรอบคอบก่อนการอนุมัติ การยึดมั่นในจริยธรรมและจรรยาบรรณ กฟผ.
- **สุจริต** : ยึดมั่นในนโยบาย No Gift Policy ไม่รับของขวัญหรือของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ และความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ทำให้องค์กรปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- **จิตอาสา** : การอุทิศเวลาและทักษะวิชาชีพเพื่อประโยชน์สาธารณะ เช่น การผลิตและบำรุงรักษาตู้แรงดันลบให้แก่โรงพยาบาลทั่วประเทศ การส่งทีมวิศวกรและช่างจิตอาสาเข้าตรวจสอบความปลอดภัยของอาคารเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ภายหลังเหตุการณ์แผ่นดินไหวในพื้นที่เสี่ยงภัย
- **กตัญญู** : การแสดงความกตัญญูต่อองค์กรและสิ่งแวดล้อม ผ่านกิจกรรมการสืบสานประเพณีไทยและโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๒ องค์ความรู้ด้านกลไกการบริหารจัดการและโครงสร้างกำกับดูแล

กฟผ. มีการวางโครงสร้างการบริหารที่เข้มแข็งเพื่อรองรับการขับเคลื่อนคุณธรรมประกอบด้วย คณะกรรมการระดับนโยบาย โดยมีคณะกรรมการธรรมาภิบาลและความยั่งยืน และ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (สปท.กฟผ.) เป็นกลไกหลัก มีการจัดตั้ง “กองธรรมาภิบาล” ภายใต้ฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติงาน (Compliance) เพื่อเป็นศูนย์กลางประสานงานด้านคุณธรรมโดยตรง ตลอดจนมี “ระบบตรวจสอบและรับเรื่องร้องเรียน” ผ่านคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียน และบัตรสนเท่ห์ เพื่อกำกับดูแลด้านวินัยและจัดการข้อร้องเรียนอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จในการขับเคลื่อน กฟผ. สู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบ คือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา เริ่มตั้งแต่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน กฟผ. ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมพัฒนา กิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาขององค์กร ให้เป็นความดีที่ทุกคนควรปฏิบัติและปรับปรุงพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

๒.๓.๓ องค์กรความรู้จากการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืนของไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ซึ่งดำเนินการตามเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม ๙ ขั้นตอนสู่ความยั่งยืน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การประกาศเจตนารมณ์การรวมพลังขับเคลื่อน กฟผ. เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ เริ่มต้นจากผู้ว่าการและขยายผลไปสู่ผู้บริหารทุกสายงานรวมถึงบุคลากรในองค์กร ร่วมประกาศเจตนารมณ์โดยลงนามรับทราบประกาศเจตนารมณ์ผ่านระบบ EGAT SURVEY ครบร้อยละ ๑๐๐

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดเป้าหมายจาก “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ” ภายใต้หลักคุณธรรม ๕ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อน กฟผ. สู่องค์กรคุณธรรมตามเป้าหมายที่กำหนด โดยการมอบหมายหน่วยงานใน ๙ สายงานรับผิดชอบอย่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ ๔ ผลสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดภายใต้หลักคุณธรรม ๕ ประการ โดยร่วมกันทำเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในองค์กร เช่น การผลิตสื่อวิดีโอสั้นหรือ TikTok เพื่อสร้างความตระหนักรู้เรื่องวินัยและจริยธรรมให้แก่บุคลากร การร่วมกันทำกิจกรรม ๕ ส การปลูกฝังค่านิยมการทำบุญใส่บาตร การร่วมบริจาคแบ่งปันปฏิทินเก่า การถ่ายทอดและสืบสานประเพณีการรดน้ำดำหัวผู้อาวุโสในวันสงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่ กิจกรรมบริจาคโลหิต การผลิตตุ้มแรงดันลบให้แก่โรงพยาบาลทั่วประเทศ การส่งทีมวิศวกรและนายช่างจิตอาสาเข้าตรวจสอบความปลอดภัยของอาคารเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ภายหลังเหตุการณ์แผ่นดินไหวในพื้นที่เสี่ยงภัย การรณรงค์เชิญชวนให้ร่วมกันประหยัดพลังงานเพื่อชาติเพื่อเรา

ขั้นตอนที่ ๕ มีการประเมินหรือรายงานผลการดำเนินงาน โดยการประชุมร่วมกัน การทบทวนและถอดบทเรียนจากผลสำเร็จของการดำเนินการ และรายงานผลสรุปดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริหารสายงานเพื่อนำไปปรับปรุงหรือพัฒนา ให้การดำเนินงานมีผลสำเร็จเพิ่มมากขึ้น และเป็นไปตามเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ ๖ มีการยกย่องเชิดชูบุคลากรและหน่วยงานที่มีคุณธรรมหรือทำความดี มีการประกาศชมเชยหน่วยงาน และผู้ปฏิบัติงาน ที่ร่วมกันทำความดี ประพฤติดี อุทิศตนเพื่อการทำงาน ให้แก่องค์กร

ขั้นตอนที่ ๗ การสร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม มีการจัดงาน EGAT CG Day ๒๐๒๕ “Driving Governance with Sustainability” และการเข้าร่วมกิจกรรม งานวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล การอบรมหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาเพื่อสื่อสารความรู้ด้านการป้องกัน การต่อต้านการทุจริต มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน การดำเนินชีวิตกับการทำงาน ให้สมดุล (Work life balance) สร้างสภาพแวดล้อมให้รู้สึกปลอดภัยและมีความสุขในการทำงาน จนเกิดความผูกพันขึ้นในองค์กร

ขั้นตอนที่ ๘ การรวบรวมองค์ความรู้หรือผลสำเร็จการดำเนินกิจกรรม โดยการถอดบทเรียน และจัดทำสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมเป้าหมายในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Infographic หรือ วิดีโอ Presentation

ขั้นตอนที่ ๙ การเผยแพร่เอกสารองค์ความรู้หรือผลสำเร็จการดำเนินกิจกรรม โดยเผยแพร่องค์ความรู้ตามแผนส่งเสริมคุณธรรมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ทุกช่องทาง ทั้งการสื่อสาร ภายในองค์กร ได้แก่ Line กลุ่มผู้บริหารสายงาน Line กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน เว็บไซต์ของสายงานต่าง ๆ E-mail ประชาสัมพันธ์ภายในสายงาน และการสื่อสารภายนอกองค์กร ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ตามจุด ให้บริการลูกค้าหรือผู้มาติดต่อ บอร์ดประชาสัมพันธ์ Facebook กฟผ. Line กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย และ E-mail ประชาสัมพันธ์ผู้มาติดต่อ

๒.๓.๔ องค์ความรู้ด้านการสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้

กฟผ. ปรับเปลี่ยนรูปแบบการสื่อสารจากเอกสารทางวิชาการที่เข้าใจยาก เป็นการสื่อสาร ผ่านสื่อที่สามารถเข้าถึงผู้รับได้ง่ายและทันสมัย เช่น การผลิตสื่อวิดีโอสั้นหรือ TikTok เพื่อสร้างความตระหนักรู้ เรื่องวินัยและจริยธรรมให้แก่บุคลากร และการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการลงชื่อยืนยันการร่วมประกาศ เจตนารมณ์

๒.๓.๕ องค์ความรู้ด้านการเชื่อมโยงทักษะวิชาชีพสู่กิจกรรมจิตอาสา (Professional CSR)

กฟผ. เป็นองค์กรที่มีบุคลากรซึ่งมีความเชี่ยวชาญในหลากหลายสาขาอาชีพเข้ามา อยู่ร่วมกัน ได้แก่ นักบิน นักวิทยาศาสตร์ วิศวกร และนายช่างฝีมือด้านต่าง ๆ ดังนั้น จึงถือเป็นข้อได้เปรียบ ของ กฟผ. ที่จะดึงเอาคุณสมบัติโดดเด่นที่มีอยู่ร่วมกันออกมาเพื่อสร้างคุณประโยชน์ต่อสังคม เช่น การมีทีม วิศวกรร่วมกับนายช่างฝีมือ ร่วมกันเข้าตรวจสอบความปลอดภัยของอาคารเรียนในสังกัด สพฐ. ภายหลัง เหตุการณ์แผ่นดินไหวในพื้นที่เสี่ยงภัย และการซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายหลังสถานการณ์น้ำท่วม การร่วมกัน พัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์และช่างเครื่องกลในการพัฒนาและผลิตตู้แรงดันลบให้โรงพยาบาล ทั่วประเทศ

๒.๔ การนำองค์ความรู้มาใช้ในสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑) การพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้านวินัยและกฎหมาย สำนักกฎหมายสามารถนำแนวทางการสื่อสารของ กฟผ. ที่ปรับเปลี่ยนจากเอกสารทางวิชาการหรือระเบียบที่เข้าใจยาก มาผลิตเป็นสื่อสร้างสรรค์ในรูปแบบวิดีโอสั้นหรือสื่อมัลติมีเดีย เช่น TikTok หรือ Short Film เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความสนใจ เรียนรู้และจดจำได้ง่ายขึ้น โดยมุ่งเน้นการนำกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริง (Case Study) เกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยหรือข้อควรระวังในการปฏิบัติราชการมาถ่ายทอดเป็นเรื่องราว เพื่อเป็นอุทาหรณ์และสร้างความเท่าทันต่อระเบียบวินัย หรือกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ตัวอย่างเช่น การผลิตคลิปวิดีโอสั้นจำลองเหตุการณ์ข้อควรระวังในการจัดทำร่างกฎหมายหรือการรักษาความลับของทางราชการ เพื่อให้บุคลากรเห็นถึงผลกระทบและบทลงโทษทางวินัยอย่างเป็นรูปธรรม แทนการศึกษาในเอกสารเพียงอย่างเดียว

๒) การส่งเสริมจิตอาสาโดยใช้ทักษะความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพเพื่อประโยชน์สาธารณะ สำนักกฎหมายสามารถขยายผลกิจกรรมจิตอาสาจากการบำเพ็ญประโยชน์ทั่วไป สู่การเป็น “จิตอาสาทางวิชาชีพ” (Professional CSR) เช่นเดียวกับที่ กฟผ. นำวิศวกรและนายช่างเทคนิคไปตรวจความปลอดภัยอาคารเรียนหรือผลิตตู้แรงดันลบ โดยการนำความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายของบุคลากรในสำนักกฎหมายมาสร้างคุณประโยชน์แก่สังคมและชุมชนรอบข้าง ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงคุณธรรมด้านจิตอาสา และกตัญญูต่อสังคมอย่างยั่งยืน ตัวอย่างเช่น โครงการจัดทำสื่อ infographic กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเผยแพร่สู่ประชาชน หรือการเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านการมีส่วนร่วมทางนิติบัญญัติ แก่เครือข่ายเยาวชนและภาคประชาสังคม

๓) การเชิดชูเกียรติและสร้างขวัญกำลังใจ มีการจัดกิจกรรมยกย่องและมอบรางวัล แก่ผู้ทำความดีทั้งในระดับบุคคล และระดับกลุ่มงาน ที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรม และจริยธรรมของสำนักกฎหมาย มีระบบการพิจารณาความดีความชอบที่เชื่อมโยงกับพฤติกรรมเชิงคุณธรรม สร้างวัฒนธรรมการยกย่องชมเชยที่ทั่วถึงและเป็นธรรมภายในสำนักกฎหมาย

๔) การสื่อสารและสร้างการรับรู้ มีการสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ที่เข้าถึงบุคลากรภายในสำนักกฎหมาย การสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการทำกิจกรรมและผลิตสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

๕) การถอดบทเรียนและจัดการความรู้ มีการจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถอดบทเรียนจากความสำเร็จในแต่ละกิจกรรม มีการสรุปและรวบรวมผลสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน จัดทำเป็นองค์ความรู้ในรูปแบบเอกสารและสื่อประชาสัมพันธ์ และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน มีการเผยแพร่เอกสารรายงาน องค์ความรู้ สื่อประชาสัมพันธ์ คลิปวิดีโอผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งช่องทางภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และช่องทางภายนอก เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่บุคลากรของสำนักกฎหมาย บุคลากรในหน่วยงานสังกัดรัฐสภา หน่วยงานภายนอก และประชาชนทั่วไปได้ศึกษาเรียนรู้ต่อไป

ภาพประกอบกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบกับหน่วยงานภายนอกสังกัดรัฐสภา
วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ณ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส
ของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙